

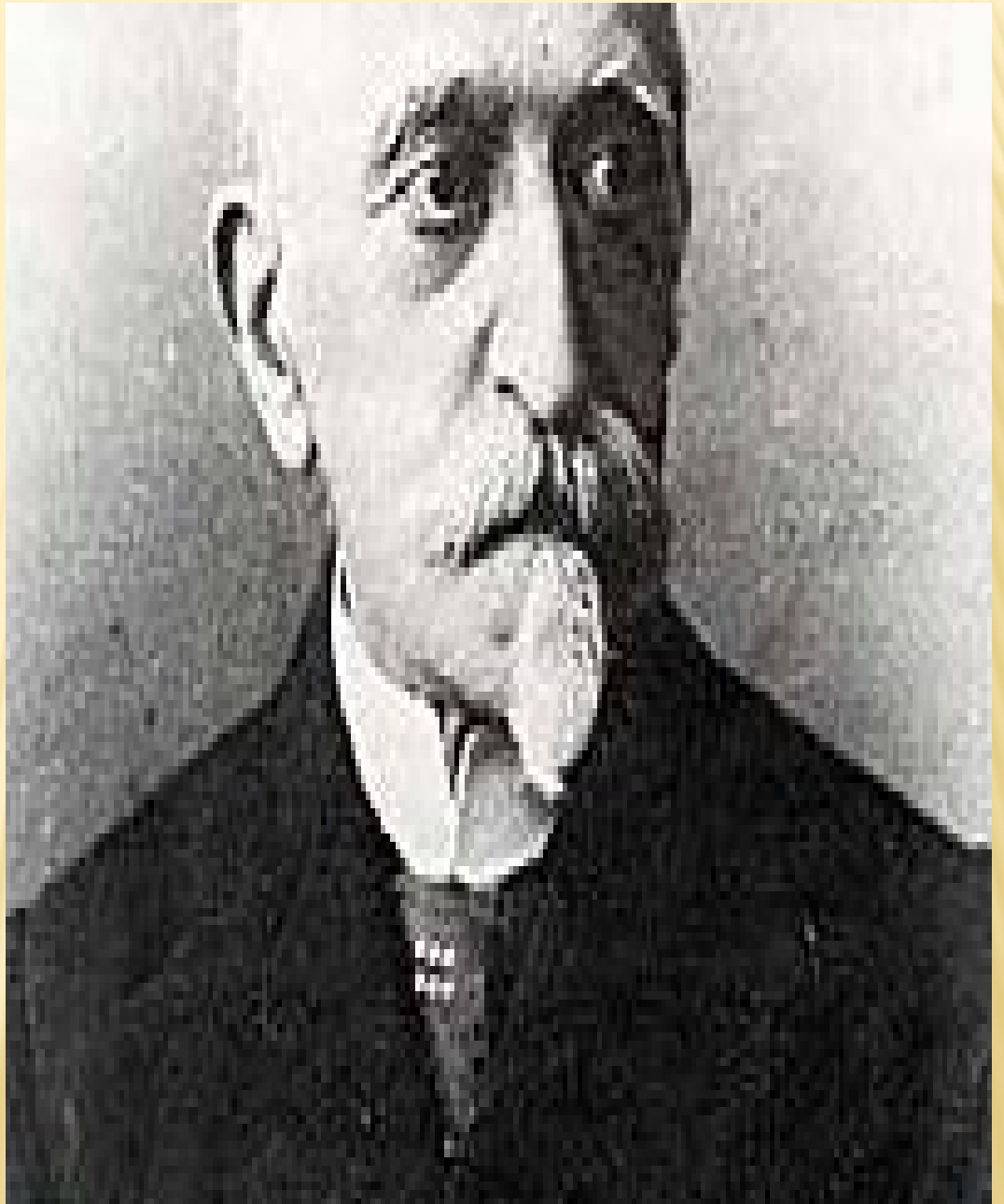
ΘΑΝΟΣ ΒΛΕΚΑΣ

του Παύλου Καλλιγά

ΘΑΝΟΣ ΒΛΕΚΑΣ

- Το έργο δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά σε συνέχειες στο λογοτεχνικό περιοδικό *Πανδώρα* το 1855.
- Το περιοδικό *Πανδώρα* είχε ιδρυθεί το 1850 από τους Α.Ρ. Ραγκαβη, Κ. Παπαρρηγόπουλο και Ν. Δραγούμη.

Παύλος Καλλιγάς
(1814 - 1896)

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

- Γεννήθηκε στη Σμύρνη το 1814. Γιος του κεφαλλονίτη Άννινου Καλλιγά και της Σοφίας Μαυροκορδάτου.
- Η οικογένεια μετά την επανάσταση θα εγκαταλείψει τη Σμύρνη και θα εγκατασταθεί στην Τεργέστη.
- Ο νεαρός Καλλιγάς αποφοίτησε από το γυμνάσιο της Τεργέστης και συνέχισε της σπουδές του στη Φλαγγίνειο σχολή της Βενετίας.
- Το 1834 ξεκινά τις νομικές του σπουδές στη Γερμανία και το 1837 επιστρέφει στην Ελλάδα.

ΕΝΕΡΓΟ ΡΟΛΟ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ.

- ✘ Καθηγητής ρωμαϊκού δικαίου στο πανεπιστήμιο της Αθήνας.
- ✘ Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδας.
- ✘ Διατέλεσε υπουργός Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Εξωτερικών.
- ✘ Πλούσιο συγγραφικό έργο (νομικές και λογοτεχνικές μελέτες). Ο Θάνος Βλέκας ήταν το πρώτο και μοναδικό του μυθιστόρημα.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Το πρώτο μισό του 19^{ου} αιώνα σφραγίζεται :

α) Επανάσταση του 1821

β) Ίδρυση ανεξάρτητου νεοελληνικού κράτους

Η διαδικασία μετάβασης από την οθωμανική κατοχή στη συγκρότηση έθνους – κράτους υπήρξε επίπονη και χρονοβόρα.

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΡΙΔΕΣ

- Αυτόχθονες – Ετερόχθονες
- Εμφύλιες συγκρούσεις
- Δολοφονία Καποδίστρια το 1831
- Η πλειοψηφία του λαού ζει κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες.
- Έλευση Όθωνα και μεταφορά της πρωτεύουσας από το Ναύπλιο στην Αθήνα.
- Επανάσταση 3^η Σεπτεμβρίου και παραχώρηση Συντάγματος.
- Μεγάλη Ιδέα.

Η ΑΦΕΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΟΣ.

Στις αρχές του 19^{ου} αιώνα δεν είχε αποσαφηνιστεί ακόμα η έννοια της λογοτεχνίας.

Ο Ελληνικός Διαφωτισμός δεν οδήγησε στην ανάπτυξη της λογοτεχνίας. Το ενδιαφέρον επικεντρώθηκε κυρίως στην αρχαία ελληνική γραμματεία.

Ο κύριος στόχος των λογίων ήταν να συμβάλουν στη διαμόρφωση της νεοελληνικής ταυτότητας.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΤΟΣ

Το νεοελληνικό μυθιστόρημα αρχίζει να αναπτύσσεται από το 1830 και μετά.

Οι βασικοί πυλώνες στους οποίους στηρίχθηκε είναι:

A) η παράδοση

B) τα λογοτεχνικά πρότυπα της Δύσης

ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

- Αδ, Κοραΐς – «Επιστολή προς Αλέξανδρο Βασιλείου»
- Εισάγει για πρώτη φορά στην ελληνική τον όρο **μυθοστηρία** και δίνει τον ορισμό του.
- Διάκριση ανάμεσα στο ηθικό μυθιστόρημα με ελληνικές ρίζες και στο ηδονικό με δυτικές επιρροές.

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΕΚΦΡΑΣΤΗΚΕ :

- Με την προσπάθεια σύνδεσης του νεοελληνικού μυθιστορήματος με το ελληνιστικό, με βάση το ιδεολογικό πλαίσιο που είχε θέσει ο Κοραΐς.

α) ιστορικότητας

β) ηθική καθαρότητα της ελληνιστικής μυθιστορίας

γ) γλώσσα

ΕΠΙΡΡΟΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΥΣΗ

- Καλλιτεχνικό ρεύμα του Ρομαντισμού.
- Λογοτεχνική φόρμα του μυθιστορήματος

ΟΙ ΕΠΙΡΡΟΕΣ ΤΟΥ ΡΟΜΑΝΤΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

- Οι ήρωες των μυθιστορημάτων είναι μοναχικοί και διαθέτουν αξίες και ιδανικά.
- Έρχονται σε αντίθεση με τη σκληρή πραγματικότητα.
- Λειτουργούν ηθικά ως πρότυπα.
- Πολιτική χροιά στα μυθιστορήματα – άσκηση κριτικής.

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΘΑΝΟΣ ΒΛΕΚΑΣ

- Δημοσιεύεται το 1855 στο περιοδικό Πανδώρα.
- Ο Καλλιγάς δεν επιθυμεί να εμφανιστεί ως συγγραφέας του έργου. Με επιστολή του στο Ν. Δραγούμη το παρουσιάζει ως χειρόγραφες σημειώσεις κάποιου νεκρού, που βρέθηκαν τυχαία στα χέρια του.
- Μέσα από το μυθιστόρημα παρουσιάζονται πτυχές της ελληνικής κοινωνίας της οθωνικής περιόδου και ασκείται κριτική στα φαινόμενα της διαφθοράς και της αναρχίας που ταλάνιζαν τη χώρα.

ΈΝΑ ΡΟΜΑΝΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΜΕ ΡΕΑΛΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ο συγγραφέας μέσα από το μυθιστόρημα του επιδιώκει να αναδείξει τα κοινωνικά προβλήματα της εποχής.

- Το φαινόμενο της ληστείας και η αδυναμία αντιμετώπισης του από το κράτος.
- Το αγροτικό ζήτημα και η άθλια ζωή των χωρικών.
- Η έλλειψη δικαιοσύνης.
- Η διαφθορά των δημόσιων λειτουργών.
- Εικόνες από τη ζωή των ανθρώπων στην ύπαιθρο και στην αθηναϊκή πρωτεύουσα.

ΡΟΜΑΝΤΙΚΑ ΣΤΟΧΕΙΑ

- Μονοδιάστατοι ήρωες – μη ρεαλιστικοί.
- Ο κεντρικός ήρωας είναι ένας νέος τίμιος, εργατικός με ηθικές αξίες και ιδανικά.
- Οι ηθικές αρχές που διαθέτει τον οδηγούν τελικά στο θάνατο.
- Ο έρωτας του Θάνατου και της Ευφροσύνης είναι αγνός, ανεκπλήρωτος και με τραγικό τέλος.
- Στοιχείο περιπέτειας
- Γλώσσα καθαρεύουσα.

ΥΦΟΣ , ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

- Ο Καλλιγιάς δημιουργεί μια απλοϊκή ιστορία.
- Αφηγηματικό τέχνασμα πλαστοπροσωπίας.
- Ύφος : ειρωνικό, δεικτικό, σαρκαστικό.
- Γλώσσα : Αυστηρή καθαρεύουσα.